

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

71. ÅRGANG

7. MARS 1959

A V I N N H O L D E T :
KVINNELIGE PRESTER OG DEN ANGLIKANSKE KIRKE ·
MOSES, MYSTIKEREN OG FOLKEFØREREN · FORARGENDE
BREV FRA EN KRISTEN DIKTERINNE · BLIKK PÅ TIDEN
BOKANMELDELSER: PRESTEMBETET OG KVINNE · THE-
RESE AV LISIEUX OG HENNES SJELS HISTORIE · PERSO-
NALIA · NYTT FRA UTLANDET

NR
5

NESTE NUMMER UTKOMMER 21. MARS 1959.

Vor Frue Hospitals
HÅNDARBEIDSBASAR

er åpen hver dag kl. 9—20, søndager kl. 12—20
i Hospitalet, Ullevålsveien 2. - Søndag 15. mars er siste dag for loddsalg.

Tombola!

Tombola!

KØBENHAVN-ROM-ASSISI-KØHVN.:

31. Maj—16. Juni Kr. 725.— &
5. Juli—22. Juli Kr. 770.—.

Priserne dekker Rejse med Sove- eller
Liggevoan, Kost og Logi i gode Pensi-
oner og Privathus mellem Rom-Assisi og
Rom-Firenze. Turene egner sig for yngre,
energiske Mennesker. Ogsaa ikke-Kato-
likker. - Program sendes af

Paul d'Auchamp, Præst,
Aakirkeby, Danmark.

Det engelske tidsskrift

THE MONTH

har utgitt et spesialnummer om
katolisismen i Norge.

Pris kr. 3.—.

Katolsk Bok- og Bladsentral
Akersv. 5, Oslo - Tlf. 42 37 43.

BØNNENS APOSTOLAT:

— MARS: Den hellige fars særlige og alminnelige for-
mål. — Flere misjonærer til Afrika.

FYRINGSOLJE
brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	} Bergen
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Tromsø
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskussøstre-
nes Moderhus	
Øyenklinikken	} Trondheim
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	} Hønefoss
St. Elisabeth Instl.	
St. Mikael's Kirke	} Lillestrøm
St. Mikael's Prestegård	
St. Theresia kirke	} Tromsø
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	} Trondheim
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeth Hosp.	} Trondheim
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Trondheim
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvg. 9 III
Tlf. 14 339

Katolsk opplysnings-
og lesesentrum.

Åpent alle hverdager
kl. 9.30—13, 17—21.
Lørdag kl. 9.30—13.

ST. FRANCISKUS III ORDEN

har møte fredag 13. mars kl. 19,
i St. Hallvard kirke.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv 5, Oslo

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68, kontortid
kl. 12-13 alle hverdager unntatt lørdag.
Sosialkuratoren treffes etter avtale.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 8. MARS, 4. s. i Fasten:
Ep. Gal. 4, 22—31. Ev. Joh. 6, 1—15.
Mandag: Franciska Romana, enke. Tirs-
dag og onsdag: Ferialdager. Torsdag:
Gregor I, pave, bekj., kirkelærer. Fre-
dag og lørdag: Ferialdager.
SØNDAG 15. MARS, I. Pasjonssøndag:
Ep. Hebr. 9, 11—15. Ev. 8, 46—59.
Mandag: Ferialdag. Torsdag: Patrick,
bisk., bekj. Onsdag: Kyrill, bisk., bekj.,
kirkelærer. Torsdag: Josef, Kirken uni-
versale vernehelgen. Fredag: Marias sy-
smerter. Lørdag: Benedikt, abbed.
SØNDAG 22. MARS, II. Pasjonssøndag
ell. Palmesøndag.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER
I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høy- messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.30 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villus kapell, Montebello, Ullernchaussen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelsngt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 119 49	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—

TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:

TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegr. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, IIa, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteim kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, P. rkv.veien 23, tlf. 1100	8.30	10.30

DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:

TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestgrd. tlf. 3604	8.15 6.20	10.30 —
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	—	—
BODØ: St. Eysteims kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

KVINNELIGE PRESTER og den ANGLIKANSKE KIRKE

Som kjent eksisterer — i alle fall delvis — en viss tilknytning mellom den anglikanske kirke og den protestantiske kirke i Sverige; således godkjenner den anglikanske kirke gyldigheten av den svenske kirkes ordinasjoner. I den senere tid har imidlertid forbindelsene mellom Canterbury og Uppsala blitt svekket av en kontrovers som risikerer å forårsake et dypt skille mellom de to kirker.

Den svenske kirke er i virkeligheten også splittet, de såkalte «modernister» er for kvinnelige prester, mens de mer konservative er imot. På den svenske kirkes prestemøte i september i fjor var den «feministiske» leir den sterkeste. Den anglikanske kirke har, etter en innkallelse, besluttet å drøfte den situasjon som dermed er oppstått. For å følge inngåtte overenskomster har en svensk prest rett til å celebrere den svenske kirkes gudstjeneste i en anglikansk kirke, og omvendt har en anglikansk geistlighet rett til holde gudstjeneste i en svensk kirke. Men hva vil hende hvis den svenske kirke godkjenner gyldigheten av kvinnelige presters vigsel? Får de kvinnelige prester rett til å holde gudstjeneste i de anglikanske kirker all den stund denne kirken for sin del nekter å godkjenne ordinasjon av kvinner?

Dette er en like floket situasjon som den som oppsto for noen år siden da Canterbury bestemte at Sør-Indias kirke skulle erklæres ugyldig. Denne er en kunstig organisme som er skapt ved en sammenmelting av den anglikanske, presbyterianske og andre ikke-episkopale kirker, dvs. kirker som ikke godkjenner presteordinasjonen. Den anglikanske kirke befinner seg altså i den paradoksale situasjon at den skal godkjenne gyldigheten av en kirke som ved siden av de regulært ordinerte prester har andre som ikke er det, og som følgelig står helt fremmede overfor den apostoliske tradisjon. Den anglikanske kirke vil ha vanskelig for å kunne gå med på at kvinnelige prester får rett til å forrette gudstjeneste i England. Men hvis den nekter, bryter den over tvert med en nabokirke som den svært gjerne vil opprettholde forbindelsene med, da den derved kan foregi et visst økumenisk preg — noe den i virkeligheten ikke har.

Tvist om en berømt tekst hos St. Paulus.

For å unngå en tilspissing av uoverensstemmelsen, har den svenske kirke besluttet å oppsette nominasjonen av kvinnelige prester, men prinsippet er slått fast. Erkebiskop Hultgren avholder seg fra enhver kommentar, men han går for å være stemt for kvinners adgang til presteembetet. For tiden studerer omkring tretti kvinner teologi i Uppsala. Godt og vel halvparten sies å ha høykirkelige synspunkter og være imot at kvinner blir ordinert. De har altså ikke til hensikt å søke om det for sin egen del. Men hva de andre angår, er det slik at enten innskrenker de seg til å mene at tiden ikke er inne enda på grunn av den fare for skisma som avgjørelsen kan føre til i kirken, eller de er tilhengere av den revolsjonerende nyordningen. Neste gang det skal ordineres prester i den svenske kirke blir i mai; inntil nå har det ikke meldt seg kvinnelige kandidater.

Erkebiskopen av Canterbury, primas for den anglikanske kirke, er rådvill. Han har skrevet et privatbrev til lederne for den svenske kirke. Ordlyden er hemmeligholdt, men man vet at han gir uttrykk for sin bekymring og for den anglikanske høykirkes sterke opposisjon mot en nyordning som støter an mot den formelle tradisjon basert på St. Paulus' berømte tekst i 1. Korintierbrev om at kvinner skal tie i forsamlingen. «Modernistene» (som anglikaneren Raven) forklarer at dette er en mangelfull fortolkning. Apostelen ville bare... forby kvinnene å skravle i kirken!

Men den anglikanske primas har villet forklare for sin kollega i den svenske kirke at bestemmelsen om å gi kvinner adgang til presteembetet (og endog det biskopelige embete), risikerer å sette den anglikanske kirke i store vanskeligheter. På den ene side vil ikke den anglikanske primas utsette seg for kritikk fordi han griper inn i en annen kirkes avgjørelser; men på den annen side, hvordan skulle han kunne la være å varsle om den forlegenhet han kommer i hvis denne andre kirken godkjenner kvinnelige prester mens majoriteten i den anglikanske kirke (allerede splittet på mange punkter) er imot? Man risikerer å tilspisse de fra før av skarpe motsetninger mellom «modernister» og «tradisjonister». Og derfor bestemte erkebiskopen av Canterbury seg for å sende et hemmelig brev til primasen for den protestantiske svenske kirke den 19. november i fjor.

De delte anglikanere.

Den anglikanske primas hadde uten tvil villet unngå enhver publisitet om ovennevnte episode, men et pro memoria som saken er innkommet til det kirkelige underkammer i Canterbury. I dette dokument bestrides gyldigheten av kvinners ordinasjon til prester og den svenske kirkes rett til å avgjøre dette spørsmål. (Den anglikanske kirke, som den svenske kirke sier seg forbundet med, anser seg for å være «katolsk og apostolisk», og ifølge en avgjørelse som ble tatt på et møte i Canterbury 28. oktober 1954, har svenske geistlige tillatelse til å preke og holde gudstjeneste i de anglikanske kirker). Det er opplagt at denne tillatelse ikke vil bli gitt til en kvinnelig prest. Men så blir det følgelig også brudd med den svenske kirke. Naturligvis er den anglikanske kirke, hvor det er mange motstridende teser, dyptgående splittet i dette spørsmål.

MOSES,

mystikeren og folkeføreren

AV SR. MARIE LOUISE, O.P.

Av Abrahams historie kan vi utkrystallisere grunnleggende prinsipper for et ekte trosliv. Hos Moses kan vi følge Guds behandling av det sjelens råmateriale som er hugget ut av en klippefast tro, men som har islett av menneskenaturens mangfoldige svakheter. Moses' sjeleliv viser oss den lange utviklingen fra protest til fullkommen underkastelse, fra usikkerhet til autoritet — en gradvis stigning fra lavlandets ørken til den høyeste mystikk, til Sinai berg hvor Gud steg ned og talte til Moses «munn til munn, klart og ikke i gåter».

Abrahams direkte virkefelt nådde ikke utenfor hans egen ætt, og Guds pakt med ham og etterslekten hadde ennå ikke fått sin fulle betydning. Moses ble fører for et helt folk, og i hans tid ble pakten stadfestet og fikk midler til å bestå. Parallelt med Moses' indre vekst kan vi følge Guds folks historiske utvikling. For Moses er både mystiker og en handlingens mann, noe som en moderne synsmåte sjelden ser forenet i en og samme personlighet. Men Bibelens beretning om Moses kaster denne oppfatning omkull. Abrahams, Isaks og Jakobs Gud som både griper inn i historiens og sjelens verden, former virkelighetsmennesker som føler et stigende ansvar for de andre, etter hvert som sjelen når frem til en dypere forening med ham som er Allskapningens Herre.

Moses' livsløp og livsverk spenner over hele fire av de fem Mosebøker og kan umulig finne plass i

Modernistene hilser den svenske kirkes nyordningsplaner velkommen. Hvorfor skal vi ikke få kvinnelige biskoper? har Stephen Ford spurt om i den sosialistiske avis «Daily Herald». Den kjente «progressive» pastor Collins ved St. Paul-katedralen i London, later til å være helt imot den paulinske tradisjon som forekommer ham totalt «reaksjonær». Kannik Raven, tidligere visekansler ved universitetet i Cambridge, beskylder kirken for å være den siste bastion for motstanderne av likestilling mellom kjønnene, og han minner om at den anglikanske erkebiskop Temple var positivt innstillet til spørsmålet om kvinnelige prester. Den anglikanske kapellan ved St. Mary of Warwick, Mac Culloch, er en begeistret forkjemper for de kvinnelige prester og har uttalt at «motstanderne av et kvinnelig presteskap ikke har noe fornuftig argument å føre i marken, unntatt den eiendommelige forklaring at kvinners adgang til presteembetet skulle gjøre en tilnærmelse til Roma vanskeligere» — en tanke som later til å vekke avsky hos den utmerkede mann.

Raymond Lacoste.

en kort fremstilling. Dessuten er jo de viktigste begivenheter kjent fra bibelhistorien. Vi må derfor nøye oss med noen av de trekk som kan tjene til inspirasjon i vårt eget forhold til Gud og mennesker. Hvorfor ikke gjøre som enkelte moderne portrettkunstnere — risse opp noen vesentlige konturer og overlate til den enkeltes inspirasjon å fullende uttrykket? Innenfor omrissene av Guds inngripen i Israels historie og Moses' mektige personlighet, kan vi selv finne trekk av tidløse sannheter som passer til vår egen fysiognomi.

Ethvert trosliv har sin prøvelser. Så lenge vi er båret oppe av en glødende begeistring og er under inntrykk av Guds nærvær, har vi lett for å utfolde hele vår offervilje. Vi gjør en generøs innsats når troen stiller krav til oss, kanskje brenner vi broer bak oss. Så langt kan vi uten å nøle følge Abraham — en stund. Anderledes er det når vi plutselig blir sittende i mørke og hverken ser frem eller tilbake — da kan det være vanskelig nok å svare med Abraham: «Gud har omsorg.» Men dette er Guds fremgangsmåte, og vi burde jo ikke undre oss over det når vi ser at han holdt seg «taus» i hele 400 år etter å ha åpenbart seg for Abraham, Isak og Jakob! Hebreerne som i denne perioden var blitt et helt folk, klaget og sukket også under egypternes åk. «Og Gud hørte deres sukk, og Gud kom i hu sin pakt med Israels barn, og Gud kjentes ved dem.»

I alle vanskelige perioder fikk Israel en utsending, en Guds fortrolige og tolk, som reddet folket ut av krisen. Vi vet at under mørkeperioden i Egypt var det Moses som ble kalt til å befri Guds folk og lede det gjennom Rødehavet og ørkenen til det forjettede land. Men det har kanskje ikke slått oss at først begynte Moses sin virksomhet på eget initiativ, og det førte ham til et fullstendig nederlag. Han slo ihjel en egypter som plaget en av hans landsmenn, og måtte leve i landflyktighet omkring 40 år. Først da skjedde det at Gud kalte ham og så å si tok saken i sin egen hånd. Moses måtte formes av Gud. Et redskap må bearbeides, slipes og avpasses før det kan tjene til sitt formål. Moses hadde en lang utvikling å gjennomgå, men så ble han også det Gamle Testaments mest geniale skikkelse, både på det religiøse område, og som organisator og lovgiver. En fransk kunstner har sagt i en definisjon av geniet: «Det er en makt som ikke vi disponerer over, men som disponerer over oss.» Dette kan også forklare Moses' geni. Han var «disponibel» og lydhor overfor fedrenes Gud, derfor ble hans egne svakheter ikke noen vesentlig hindring. Men det kostet sikkert kamper før han lot Jahves allmakt vinne hele terrenget.

Første gang Jahve åpenbarte seg — det var som den Evige, Uforanderlige i tornebusken som ilden ikke fortærte — da merker vi denne begynnende strid mellom forståelse og klarsyn på den ene siden, og nølen og innvendinger på den annen. «Kom ikke nærmere, trekk skoene av føttene! For det sted du står på er hellig jord.» Moses forsto stemmen fra tornebusken, han «skjulte sitt ansikt, for han fryktet for å skue Herren».

Jo mer en sjel nærmer seg Gud, desto klarere ser den avgrunnen mellom Skaperen og skapningen. Men jo mer den føler seg slått av ærefrykt, desto

større frihet kan den også tillate seg. Mellom Gud og mennesket er der en avstand som ikke fjerner, og samtidig en nærhet som fatter avstandens grenseløshet. Gud er «en Annen», ikke en likemann og kamerat; han er den trefoldige Hellige, «han som ingen kan se og leve». Men han er også godhetens og kjærlighetens Gud som kommer mennesket i møte.

Dette dannet grunnlaget for det fortrolige vennsforhold hvor Gud steg ned på fjellet og talte til Moses mens skyen skjulte dem for folket. Det førte til den praktfulle dialog mellom Herren og Moses i 22. kapitel av 2. Mosebok, hvor Jahve lar sin herlighet og godhet «gå forbi» på Moses' dristige bønn. Dette første møte med Åpenbaringsens Gud ble likedan begynnelsen til den gjerning som førte Israel som en samlet nasjon frem til terskelen av Befrielsens land. Men det la også for dagen alle Moses' skrøpeligheter. Hans spontane reaksjon var en lang rekke invendinger hvor vi kjenner oss selv så godt igjen: «Hvem er jeg, at jeg skulle gå til Faraos, og at jeg skulle føre Israels barn ut av Egypt?... De vil visst ikke tro meg og ikke høre på meg, de vil si: Herren har ikke åpenbart seg for deg... Og jeg har aldri vært noen ordets mann, hverken før eller siden du begynte å tale til din tjener.» Men Herren svarte: «Jeg vil være med deg... Hvem har gitt mennesket munn, og hvem gjør stum eller døv eller seende eller blind? Er det ikke jeg, Herren?»

Denne dragkamp i Moses' sinn mellom jeg'et som kommer til kort og Gud som makter alt, har sikkert vart lenger enn Bibelens ord uttrykker det, for menneskenaturen forvandles ikke på en dag. Men Moses' klarsyn og tillit seiret, og gjennom tapet av selvillusjonen kunne han driste seg til å be Gud åpenbare sitt navn. Hos Israel har navnet uttrykk for personligheten. Å si sitt navn var det samme som å gi sin natur til kjenne, å gi seg selv til eie. «Jeg er den som er. Dette er mitt navn til evig tid, og så skal de kalle meg fra slekt til slekt.»

Jahve, han som er, som eksisterer ved seg selv, ble virkeligheten i Israels historie og Moses' liv. Han ble skystøtten som gikk foran dem om dagen, og ildsøylen som lyste om natten. Han var barmhjertighetens Gud som nærret dem i økenen, den rettferdige Gud som straffet det «hårdnakkede folks» ulydighet. Han var inspirasjonen i Moses' lovgivning, han ga Moses lovens tavler, de ti bud «som var Guds arbeide, og skriften var Guds skrift som var inngravd på tavlene.» Han fornyet løftene og pakten med sitt utvalgte folk, en pakt som var nåde fra Guds side og som innebar forpliktelser fra folkets side.

Guds pakt, loven og budene ble grunnlaget for Israels etniske enhet. Israels historie — som verdenshistorien forøvrig — viser at så snart den religiøse enhet går i oppløsning, blir også folkets politiske enhet splittet. Guds lov og moral er den eneste varige, samlende makt.

I sjelens verden er dåpen Guds pakt med oss. Dåpen gir oss forpliktelser, og enheten og likevekten i vår tilværelse kan bare opprettholdes når vi lever tro mot vårt navn som kristne, gir navnet sin fulle, opprinnelige mening — lar det være et uttrykk for

vår personlighet, vår væren, vår handlemåte, et gjenskinn, om enn svakt, av «Den som er», Jahve, Israels Gud.

Enheten var styrken i Moses' liv. Han kjente ingen motsetning mellom bønn og virksomhet, de dannet et uadskillelig hele. Fordi han var preget av Guds nærvær ble hans makt over folket så stor. Han kunne være streng i sin straff, men foran Gud oppnådde han tilgivelse ved sin forbønn: «Herre, Herre, ødelegg ikke ditt folk og din arv som du frelste med din store kraft, og som du førte ut av Egypt med sterk hånd.»

Moses' liv viser at Gud gir oss ikke sine gaver bare for vår egen skyld. De skal komme helheten til gode, enten vår innsats for andre er direkte eller indirekte. Det er oss heller ikke alltid gitt å se resultatet av vårt arbeide. Moses døde ved terskelen til det forjettede land, og det ble andre som skulle fullføre hans verk.

Moses' plass i liturgien kan trenge en hel betraktning for seg. Han er en av de bibelske skikkelsene som er blitt stående som et forbilde på Kristus. Vi møter ham stadig i fastetidens liturgi. Og den stille uke lar oss følge symbolikken i Israels historie gjennom de 40 vandringsår, inntil dets fører viker plassen for den samme Forløser som ved oppstandelsen ga oss adgang til den evige forjettelse. Men de utvalgte i evigheten — det leser vi i Johannes åpenbaring — skal synges med en og samme stemme Moses' lovsang og Lammets sang, en hymne til Guds allmakts og herlighets pris — den allmakt som var ilden i Moses' geni, og den herlighet som åpenbarte seg for Moses, Guds venn.

I hver menneskesjel er det vel også en gnist av geni, dvs. en mulighet for å la en høyere makt disponere over og forvandle vårt menneskemateriale, inntil det får den form det har hatt i Guds tanke fra evighet av.

Søster Marie Louise, O.P.

GRAMMOFONPLATER

Liturgisk musikk for påsketiden:

- Påskentattens Litani og Gloria*, sunget av benediktinere i En Calcat, Frankrike, 78 omdr. kr. 8.00
- Proprium for messen Påskesøndag*, sunget av benediktinere i Beuron, Tyskland, 45 omdr. » 15.00
- Kyriale for messe i påsketiden og Kyriale for messe i bots- og fastetid*, sunget av benediktinere i Solesmes, Frankrike, 33 omdr. » 30.00
- Missa in Dominica Resurrectionis*, (hele Påskesøndagsmessen) sunget av benediktinere i Beuron, 33 omdr. » 40.00
- Th. L. de Victoria: Den stille ukes atten responsoria*, v. musikkskolen Montserrat, Spania, 2 plater, 33 omdr., pr. stk. » 40.00
- Det berømte russiske kor:
Feodor Potorjinsky: Vesper og Matutin i ortodoks liturgi, prisbelønnet, 33 omdr. » 40.00

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

Akersv. 5, Oslo - Tlf. 42 37 43.

Forargede brev fra en kristen dikterinne

Elisabeth Langgässer: «— — — soviel berauschende Vergänglichkeit.» Briefe 1926—1950, Claassen Verlag, Hamburg, 1954. 252 s. 13.80 DM. Tilsendt St. Olav.

Boken inneholder 163 brev, skrevet i et tidsrom på 24 år, fra hun var 27 år gammel til hennes siste leveår. Brevene er skrevet til venner og kjente, til kritikere, journalister og forleggere, til diktere og prester. Med gripende oppriktighet klarlegger hun sin utvikling som menneske, kristen og dikter. Men boken er ingen selvbiografi i brevform, av den enkle grunn at viktige brev ikke kunne bli tatt med fordi adressaten ennå lever. Utgiveren, hennes egen mann, dr. Wilhelm Hoffmann, har først og fremst valgt de brev som belyser hennes diktning. Dessuten finner vi brev hvor hun tar stilling til sin tids kulturelle og ideologiske strømninger. I andre igjen skildrer hun hverdagens små hendelser som hun bevisst og ubevisst bruker som utgangspunkt og bakgrunn for sin diktning. Alt i alt er brevsamlingen et gripende dokument over et rikt utstyrt menneskes utvikling, arbeid og lidelser, en virkelighetsnær bok, mer spennende enn en roman. At Elisabeth Langgässer som halvjøde levde i det Tredje Rike (hun hadde katolsk mor og jødisk far), er jo bevis nok for den sum av lidelser som ble hennes lodd, helt bortsett fra at hennes eldste datter, en pike på 16 år, ble sendt til konsentrasjonsleiren i Auschwitz, og til det kommer ennå den forferdelige krigs- og etterkrigstid. Mange av brevene gir på grunn av sin innføring i hennes verk, de kritikere rett som på et tidlig tidspunkt erklærte at hun la nytt land under tysk litteratur. De viser også kjernen i hennes verdensanskuelse og i hennes kunst: troen på forløsningen av den falne menneskehet. Det nye hos henne er ikke annet enn at hun graver frem lengselen etter denne forløsning fra urmytene og de eldste religionene. I et brev til en kunstner skriver hun:

Jeg har nettopp lest en vidunderlig bok, rik på forklaringer og sammenligninger. Den handler om gravsymbolikken i oldtiden, og den fører symbolene og tegnene helt tilbake til urreligionene. Sveitseren Johan Heinrich Bachofen har skrevet den. Titelen er: «Urreligion og antikke symboler». Som alle tolkninger av gammel gresk kultur og billedrike myter har også denne boken grepet meg sterkt. Hvis jeg bare kunne reise til Paris i juleferien og gå gjennom Louvre, nyte skjønnheten der og være blant disse dionysiske skikkelser som tiltrekker meg ubeskrivelig — — —!

I et brev til en anmelder av hennes lyrikk skriver hun følgende:

Mine dikt står helt i den realitet som nest etter antikken har formet Europas ansikt, den realitet som kan rose seg av å bli like meget kritisert av uvitende mennesker som den kristne kirke selv. Kirken er antikkens legitime arving og naturens døpefont. Den temmer de

DEN KATOLSKE DIKTER og forfatter Elisabeth Langgässer døde den 25. juli 1950 etter en langvarig sykdom. På det tidspunkt var ennå ingen av hennes bøker oversatt til fremmede sprog, og i Tyskland gikk diskusjonens bølger høyt blant litteraturkritikerne. Det hersker fremdeles uenighet. For den som leser «— — — soviel berauschende Vergänglichkeit», rykker imidlertid Elisabeth Langgässer og hennes forfatterskap frem i et nytt lys. Bokens tittel er tatt fra et av hennes brev, og er et utrop som unnslipper henne der hun sitter ved sitt skrivebord en grå novembertag og ser på en alpefiol i full blomst. «Det føles som en smerte,» skriver hun til venninnen, «å se så megen skjønnhet og et slikt høydepunkt i livsutfoldelsen, — ach, soviel berauschende Vergänglichkeit».

demoner som uten eksorsismen ved hver barnedåb for lengst ville være blitt glemt, og som til slutt kunne bli forvekslet med ohm og volt. Kirken er det som har reddet antikkens vesentlige innhold og dens naturdemoner fra glemsel og tatt dem i sin tjeneste: «Skapning salt! Skapning bie!» sier den i basilikaer og over døpefonter som naturens pan-krefter bøyer ryggene under. Som løve- eller fuglehoder strekker de seg opp til den store stensålen og prøver å sprengre den. Men døpefonten blir stedet for deres gjenfødelse inn i den kristne realitet, hvor de er like så langt borte fra materiell paganisme som fra høviske hyrdespill, skilt fra Nietzsches lære om livskraftene og fra den estetiske Grekenlandsrus hos forkvaklede humanister — — —.

Alle som hørte det foredrag pater Heinrich Roos A.S.J. holdt i Katolsk Forum for to år siden, husker sikkert hans anerkjennende ord om Elisabeth Langgässer. Men han nevnte også hvor skarp og negativ kritikken var fra de «frommes» leir. Der er et brev i boken som med nesten skremmende åpenhet forklarer for en av de «fromme» forfatterens syn på den kristne dikters oppgave. «Der Katholische Frauenbund» hadde i 1935 bedt Elisabeth Langgässer om en opplesning fra egne verker på et av møtene. Hun valgte det siste kapittel av romanen: «Der Gang durch das Ried.» — Stor forargelse! — mange tilhørere ga skriftlig uttrykk for den. Vi har et sidestykke her i Norge hvor en kan høre at Sigrid Undsets romaner er umoralske. Elisabeth Langgässer svarte en av de gode damene følgende:

Ærede frue.

I Deres brev som jeg fikk i går, sier De at majoriteten av tilhørerne mener det samme som Dem. Derfor vil jeg ikke unnlate å gi Dem et klart og tydelig svar. La meg først og fremst tale om kunsten. Her, ærede frue, må vi alt se bort fra majoritetens, eller bedre, massens målestokk, og finne oss i det faktum at kunst er et tvers igjennom aristokratisk anliggende for en åndelig elite som både frembringer den og tar imot den med den rette innføling. Dette behøver jeg ikke å bevise, da De jo ikke har dradd mitt verks kunstneriske kvalitet i tvil. Men med det ender også all forståelse mellom oss, dvs. vår oppfatning av den etiske kvaliteten i en kunstners skapende arbeid divergerer like meget som van Goghs syn på samme, og det som en selger av andakts-gjenstander har. For alt i de neste setninger av Deres

brev blander de sammen selve den skapende arbeidsprosessen med etiske krav, uten å ha den minste anelse om at frembringelsen av et kunstverk i seg selv forutsetter en moralsk maksimalytelse, en fanatisk arbeidsvilje, streng objektivitet og glød uten slagger. Men beviser De ikke derved at De kunstnerisk sett fremdeles foretrekker en dårlig malt madonna for et godt malt kålhode? Med andre ord: Synes De ikke bedre om den immanente usannhet som en «Kitschmadonna» fremstiller, enn om det riktignok godt malte, men, akk, så lite fornemme kålhode fra torvkonens kurv? —

Hvis jeg har forstått. Dem riktig, bedømmer De et kunstverk utelukkende etter den materielle gjenstand, ikke etter den kunstneriske verdi og sannhetsgehalten i etisk henseende. Det ser ut til at De foretrekker den «romantiske løgn», — romantikkens vakre ytre glans — (en epoke som heldigvis ligger bak oss) fremfor den hårde virkelighet og sanne storhet i et kunstverk, — slike kunstverk som det er av største betydning for det kristne Europa å frembringe og ta imot.

De vil kanskje svare at det jo ikke behøver å være en dårlig malt madonna som begeistrer Dem kunstnerisk sett, eller at en godt malt madonna og et godt malt kålhode avgjort ligger på to høyst forskjellige plan. — Med denne innvending støter vi rett på kjernen i vår diskusjon. Visstnok inntar disse gjenstander forskjellige plasser i verdiskalaen etter sin natur, men ikke etter kunstnerens etiske innsats. Eller mener De kanskje at Dürer har malt sin «Akeleie» med mindre ydmykhet overfor Guds rene skaperverk, enn sin «Rosenkransfest»? — og Rembrandt sin «Anatomi» med mindre ærefrykt enn sin «Jakobsstige»? Et slikt overfladisk syn kan da vel ingen for fullt alvor tillegge et tenkende menneske!

Men også når det gjelder kunstverkets innhold kan jeg ikke være enig med Dem. Deres brev beviser nemlig med rystende klarhet at De ikke har det rette syn hverken på kunstverkets eller på kristendommens realitet. Deres innstilling ville få Dem til å tilbakevise med forfer-

delse både en «virkelig» madonna og en naturlig gjenstand i all sin virkelighet. Det vil med andre ord si at kristendommens kjernesannheter: skyld, forløsning og nåde ennå ikke i hele sin forferdende realitet har gått opp for Dem og alle de kvinner som De har gjort Dem til talsmann for. De har mottatt dåpen, dvs. De er et meneske som er fravristet mørkets makter. Likevel synes De bare å ha en symbolsk forestilling om disse makter, en forestilling som er liksom lagt i lenker. Men da forløsning forutsetter *skyld*, kjenner De sannsynligvis bare en høyst sparsom, med litermål tildelt nåde — ingen rivende strøm, intet som kunne rive med seg det borgerlige samfunns inngjerdinger.

«Vel,» sier De, «Synd!» — og mener med det et teologisk begrep uten forestillingsinnhold. De sier «Syndere» som en sier «Kurvblomstrede» eller «Pattedyr», dvs. De betegner en art, en tørr kategori. Men ve over synderen om han skulle våge å vise seg for Dem som et konkret tilfelle, som morder, bedrager, ekteskapsforbryter, i filler og ødelagt av sin last. De ville ytterst sjokkert vende ryggen til ham, eller slett ikke kjenne ham for det han er, for De kunne jo møte ham i smoking. — Det er et faktum at forestillingen om synd, skyld og syndere hos kristne av det «gode selskap» forholder seg til evangeliet som badekaret til dåpen. Eller har De noen gang tenkt over det merkelige ord i påskeliturgen om Adams «lykkelige» skyld som krevde en slik Forløser? Føler De da ikke hvor feigt, smålig og uverdigg De tenker om denne Forløser når De vil forminske og forringe den syndebyrde for hvis skyld han måtte bli menneske? Etter evangeliets ord står skyld og forløsning i nær sammenheng. Kristus sier om og om igjen at han ikke er kommet til de rettferdige, men til synderne. Når han forsvarer Magdalena (en tidligere skjøge), sier han at meget blir tilgitt henne fordi hun har elsket meget, og like etter det dunkle ord, som likevel lyser ned i den guddommelige nådes mysterium: «Den som blir tilgitt mindre, elsker også mindre.» Nei, en slik synder og en slik forløsning tenker en ikke på. Tilhørerne hørte slett ikke etter da jeg leste at Gud også kan bygge katedraler av lava (noe som jorden har spydd ut). De hørte ikke etter da jeg leste om angerens tårer som er gjenfødelsens bad — —.

Må jeg etter alt dette fremdeles peke på at boken handler om forløsning i syndens mørke fengsel? Eller er dette tema kanskje en forargelse i Deres og de andre kvinners ører? Da er det helt umulig å tale om den store kristne litteratur, fra Dantes helvedesvisjoner og Wolfram von Eschenbachs «Parsifal» til de store russiske forfattere som trodde på Kristus, til den realistisk konsekvente Sigrid Undset, den franske mystiker Bernanos og melankolikeren Julien Green. Da er det best fortsatt å holde fast ved rørende skikkelser som «Rosa von Tanenburg», og engstelig tre til side når menneskehetens forkjemper, kristendommens paladiner rir forbi. Men da kommer også den unge, virkelighetsnære og reelt kjempende generasjon til å vende seg fra oss, helt og radikalt. — For hva skal den med en kristendom som ikke kan by den syndige, sataniske verden annet en vage, opphøyede idealer, som tilhører en samfunnsklasse der gipsfasadene for hver dag, ja, for hver time, mer og mer blir slått i stykker, uoppholdelig og uten håp om gjenoppbygning. *Intet blir igjen* foruten «Hjørnesteinen Kristus», Frelseren for en menneskeslekt som er satt sammen av friske og syke, rettferdige og urettferdige, fremfor alt av urettferdige, av skjøger, ekteskapsbrytere, fariseere, av fallesyke, åndssvake, spedalske og mange, mange andre som hverken kan frelses ved blodets kraft,

Elisabeth
Langgässer
— et ånd-
fylt ansikt.

BLIKK på TIDEN

ALARM

■ I det kristelige dagbladet «Dagen» — Vestlandspietismens organ — er de redde. Så redde at de ser spøkelser ved høylys dag og maler paven på veggen. Det er igjen det bebudede kirkemøte som fører til de villeste antagelser og basunstøt. Nå er vel Johannes XXIII en altfor virkelighetsnær og velinformert kirkeleder til å ville bagatellisere eller bortforklare den store avstand som eksisterer mellom katolske og protestantiske standpunkter og den alvorlige samvittighetsforpliktelse som binder også ikke-katolikker til deres forskjellige religiøse overbevisninger. Han har slått til lyd for en rolig og saklig offisiell *samtale* mellom katolske og ikke-katolske kristne, for første gang siden den store kirkesplittelsen og under presset av en verdenssituasjon hvor de kristnes splittelse må få en særlig tragisk betydning. Han har villet ta et initiativ til avvikling av den ofte ukjærlige polemikk og de sterile fordømmer kristne imellem.

En skulle tro at så langt ihvertfall måtte alle godviljens menn kunne strekke seg, uten noen fare for sin sjel og sin rett-troenhet. Men nei — her blåses iherdig alarm, som om Vestlandske Indremisjonsforbund imorgen kunne tenkes å bli katolsk i hodet av bare vanvare. «Dagen» skriver på lederplass (18. februar):

«I en rekke protestantiske kirkesamfunn finnes det nå forholdsvis betydelige høykirkelige retninger, som går meget langt i sin kjærlighet til Rom. Til og med i Sverige fins det nå lutherske teologer som leker med tanken om å konvertere. Ja, en kjent svensk teolog har offentlig uttalt at han godt kunne tenke seg en forening med Rom «under en evangelisk sinnad påve».

Og selve den ekumeniske vekkelse innenfor protestantismen holder nærmest på å skape en sammenslutnings-psykose. Det er ikke så få kirkesamfunn som på den måten er blitt sammensluttet i de senere år. Og både dogmatikk og kirkeordning har i samtlige disse tilfelle gått i retning høyre. Det vil si i retning Rom.

eller ved å etterkomme borgerlige anstandsregler, men ene og alene ved Kristus som ble kalt «en orm og ikke noe menneske, en dårskap og en forargelse».

I hans navn har jeg skrevet dette til Dem og til alle de andre som føler seg ett ved en felles tro. I hans navn vil jeg også betrakte som usagt den uhyrlige fornærmelse som står i diametral motsetning til Deres brevs kristelige innhold, nemlig at bare «rene hender og rene hjerter får lov til å berøre dette tema.»

Jeg har tatt med hele brevet for å vise hvor aktuell boken er, og av hvilken støpning Elisabeth Langgässer var. At hun var harm, er ikke vanskelig å skjønne, det er bare de siste linjene i brevet som lar oss ane hvor meget hun led under nettopp slike misforståelser og slik kritikk fra kristne menneskers side. Det er innlysende at de få utdrag som er blitt gjengitt her, bare er noen prøver på hva brev-samlingen innholdsmessig spenner over. Boken er både litterært og åndelig sett en berikelse. Den er nøkkelen til hele hennes verk og burde oversettes til norsk.

Søster Margrethe.

En slik bevegelse er det gravitasjon i. Den har en indre logikk som tvinger seg fram. Derfor er det slett ikke utenkelig lenger at de protestantiske ekumenere vil strekke seg temmelig langt for å få paven med.

Men den som ikke strekker seg, det er paven. Både hans egen og hans forgjengeres «ufeilbarhet» forbyr ham det.

Derfor er ekumenikken nå inne i en svær krise. Den møter et stort og dogmatisk bevisst kirkesamfunn, men står selv på et ytterst tvilsomt dogmatisk grunnlag.

Men dette betyr kort og godt at reformasjonens arv står i faresonen.»

PRIVATLIVETS FRED

■ «Herren og hans tjenere» — Axel Kielland's fikse og interessante thriller-drama over Helander-saken og «helvetesdebatten» — er på folkemunne igjen, etter premieren på Arne Skouen's litt omstendelige, men hederlige filmatisering av det. Claes Gill og Wenche Foss leverer begge — som de allsidige skuespillere de er — en sikker prestasjon i hovedrollene som bispen og bispinnen. Det forhindrer jo ikke helt at tankesvikten i dramaet kommer tydeligere frem i filmversjonen: Kielland's psykologiske sans er noe overfladisk, og hans forutsetninger for å forstå teologiske standpunkter og deres begrunnelse er så små, at hans suksess overfor et stort publikum med tilsvarende grovt forenkla idéer om kirke og kristendom skulle være sikret.

At dette vekker blandede følelser i kristenfolket er begripelig. I «Vårt Land» (21. februar) hevder signaturen *hg.* (redaksjonssekretær Ingar Hagen) at filmen — som han ikke har sett — er en grov inntrengen i privatlivets fred, et argument som bevarer noe av sin vekt, selvom Kielland's biskop Helander jo i og for seg får en forståelsesfull og sympatisk behandling fra forfatterens hånd. Hagen skriver blant annet:

«Hva nå enn filmen og skuespillet måtte være i seg selv, de representerer ihvertfall en kynisk utnyttelse av en uendelig dyp og bitter menneskelig tragedie, hvor hovedpersonene lider med dramaet den dag i dag.

Men se, det later ikke til å spille noen rolle lenger, hverken for forfatter eller produsent eller bisp og prest som møter opp på premieren. Det ser ut som den siden av saken er glemt i den hesblesende dyrkingen av det nye kunstverket.

Det har vært mye tale om privatlivets fred i den offentlige diskusjon hos oss de senere år. Men denne freden gjelder nok ikke en mann på den andre siden av Kjølen. Han er jo dessuten også bare en geistlig.

Men han er dog et menneske. Her er det at det uvilkårlig melder seg et tankeeksperiment:

Sett at Axel Kielland, journalist i Dagbladet, Oslo, av en eller annen ulykkelig årsak viklet seg inn i en tragisk retts-sak, hvor både han selv og hans familie ble dratt med utfor stupet. Og så begynte fremmelige kolleger å behandle ham og hans sak «kunstnerisk» i den store stilen.

Hvordan ville han føle det?

Ville han ikke bittært måtte spørre om all medmenneskelighet nå er avgått ved døden?

Dette er bare et tankeeksperiment, men vi tror han ville reagere noenlunde slik, og vi andre ville finne det høyst berettiget og kjempe ved hans side for privatlivets fred.

Og så er det at man kommer i skade for å stille et naivt spørsmål: Hvilken forskjell skulle det egentlig være mellom den svenske biskop og journalisten i Dagbladet?»

Axel Kielland - kriminalist og amatør-teolog.

Et annet moment som en skulle tro fortjente vel så meget søkelys over seg er en luthersk sogneprests medvirken som statist og helhjertede samarbeide i en film hvis tendens vel ligger oppsummert i bispinne Helmers replikk: «Jo mer jeg lærer Gud å kjenne, desto mer forakter jeg hans tjenere.» Selv på visse uavlatelig selvanklagende hold skulle en tro det var å gå vel langt. For også mennesker som selv står utenfor den norske statskirke kan da se at dens geistlighet snarere representeres av pliktoppfyllende, bunnhederlige, ofte underbetalte og overarbeidede statsfunksjonærer enn ved maktglade prelater. Kielland's drama skyter til dels høyt over målet. Men krutt til skuddet får han altså fra de merkeligste kilder.

KOMPLEKSER

■ Arbeidernes opplysningsvirksomhet er i søkelyset, dels gjennom en brosjyre som en av regjeringspartiets ideologer, redaktør Ole Øisang har utgitt, med titelen «Hva skal vi tro?» (Tiden Norsk Forlag 1958), der han behandler bevegelsens innstilling til kristendommen, og dels gjennom et debattmøte arrangert nylig av Arbeidernes Opplysningsforbund, der blant andre forlagsdirektør Henrik Groth tok bladet fra munnen.

Hva Øisangs fremstilling angår, beveger den seg i tradisjonelle populærvitenskapelige baner fra mellomkrigsårene. Her er ikke noen forståelse for eller endog kjennskap til hva det er som betinger vitaliteten i de kristne kirkesamfunn etter siste verdenskrig. Og her er en heller kort begripelse av kristendommens egenart. En udogmatisk, human-etisk samrøring av kristen inspirasjon blir holdt opp som en «samfunnsnyttig» faktor som sosialismen kan avfinne seg med eller endog se blidt til.

Det sympatiske ved dette skriftet er den sterke understrekning av den *etiske nerve* i arbeiderreisningen, og anerkjennelsen av et almenmenneskelig trosproblem. Men den løsning som skisseres er triviell, og røber hvor tragisk vanskelig det er, både fra kristent og ikke-kristent hold, å formulere kristendommens problem klart og pregnant innenfor de åndelige tradisjoner som er blitt våre. Den sviktende evne til å gripe kristendommens egentlige natur selv hos dem som nærmer seg dens utfordring med vilje til saklighet, har vel ihvertfall én av sine forklaringer i at troens mennesker så sjelden forstår å gå ut av troens eget sprog og simpelthen tale fellesmenneskelig.

Så kan en jo også beklage at en mektig folkereisning som arbeiderbevegelsen trekker på et religiøst og et kulturelt kompleks som utarmer arbeiderklassens livsopplevelse i en tragisk grad. Et symptom på fattigdommen var det vel da bevegelsens siste forum for kulturdebatt — tidsskriftet «Kontakt» — gikk over ende for noen år siden. Både Danmark og Sverige står sterkt når det gjelder nettopp arbeiderklassens kulturvilje. Henrik Groth er — ifølge «Arbeiderbladet» — ikke nådig når det gjelder det norske motstykke:

«Arbeiderbevegelsen har ikke gjort noe for å utbre litteraturen. Internasjonalt sett er Norge ennå godt plassert som lesende nasjon, men relativt er vi på rivende tilbakegang. For hvert år sacker vi akterut, og etter hvert vil vi bli et tilbakegående kulturområde — hvis det ikke gjøres noe drastisk.

Dette har jeg sagt i ti år. Men jeg må ha uttrykt meg uklart, for det er ingen som har reagert. Heller ikke arbeiderbevegelsen. Hva er dens bidrag? Nesten null. Dermed mener jeg ikke at den har ført en kulturfiendtlig politikk. På mange områder er det gjort stor innsats. Men jeg snakker om den kjempende arbeiderbevegelsen, den som fra 1920 har ført en hel klasse fram i lyset.

Groth utdypet sitt syn nærmere. Det han særlig hadde i tankene, var at arbeiderne ikke hadde vennet seg til gode lesevaner. De ble opplært i forakt for den borgerlige kultur, som de heller skulle ha erobret og gjort til sin.

De isolasjonistiske tendensene i arbeiderbevegelsen i første

ET EKSPERIMENT

I forlengelse av den vanlige sesong i Katolsk Forum arrangerer Dominikanerne i vår- og høstsemesteret i år en særskilt serie foredrag av en litt annen legning.

— Hva er egentlig siktetpunktet for denne tilleggs-serien? spør vi Dominikanernes prior, pater *Raulin*.

— Katolsk Forums vanlige foredragsserier — som selvfølgelig fortsetter — ligger jo gjerne i skjæringspunktet mellom den katolske livsforklaring og ett eller annet fellesmenneskelig kulturområde: kunst, litteratur, filosofi, samfunnsliv, historie, osv., svarer han.

Denne tilleggs-serien tar imidlertid sikte på en mer direkte religiøs informasjon. Mange blant vårt publikum ønsker en mer systematisk fremstilling av katolsk *tro* og *liv*. Etter i 10—11 sesonger å ha behandlet emner hvor katolisismen og samtiden *møtes* i en felles aktualitet, har vi ment det nå var ønskelig å gi interesserte en sammenhengende, saklig og uforpliktende fremstilling av hva katolikker faktisk *tror*. Den første og andre serien, som tilsammen fyller året 1959 som tillegg til den ordinære foredragsrekke, tar opp «Sakramentene og menneskelivet», og skulle dermed åpne forståelsen for noe helt sentralt i det katolske liv. Senere kan det bli tale om å behandle den katolske moral, kirke- og bibelsynet, osv.

— Venter dere så stor oppslutning om disse aftnene som dere har hatt ellers i Katolsk Forum?

— Det er selvfølgelig noe av et eksperiment. Hvor mange ikke-katolikker som her vil benytte anledningen til en grundig innføring i vesentlige sider ved det kristne liv er vanskelig å forutsi, selvom adskillig tyder på en stadig økende interesse nettopp nå.

Men serien har samtidig en annen oppgave: å gi *katolikken* adgang til en dyper innsikt og forståelse når det gjelder deres egen tro. Her skulle en ha lov til å anta at behovet er stort: Litteratur og muntlig troslære er sjelden på vårt sprog. Og vi hører da ofte folk si at de savner en mer solid innføring for voksne i det som katekismen gir en som barn. Og våre katolske organisasjoner har vist aktiv interesse for tiltaket.

Meningen her er jo ikke å undervise i abstrakt teologi, men å sette sakramentene i forhold til hverdagen og det gjennomsnittlige menneskes problemer.

— Eksperimentet skulle altså også gi et visst vink om katolikkenes tiltak eller ugiddelighet på dette området?

— Ærlig talt: Ja!

S.

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 10. mars og tirsdag 17. mars kl. 20:

DÅPEN — FRA DØDEN TIL LIVET ved pater Finn Thorn.

Tirsdag 24. mars kl. 20:

DÅPEN OG PÅSKENS MYSTERIUM (Forberedelse av påskennattens gudstjeneste) ved pater Thomas Patfoort.

del av mellomkrigsårene fikk etter Groths mening svære følger. Det *forsinket* utviklingen og gjorde at vi ble enda mer distansert av Sverige.»

Det gjelder ikke bare litteraturen.

Fr. Candidus.

LITTERATUR

Presteembetet og kvinnen

Arne Fjelberg: «Kvinnelige prester?» — Forlaget Land og Kirke, 1958.

Spørsmålet om kvinnelige prester er ikke aktuelt innenfor Den katolske kirke. En totusen-årig kirkelig tradisjon har på den ene side bare gitt mannen adgang til presteembetet, og på den annen side gitt kvinnen rike utfoldelsesmuligheter på det kirkelige område. På hvert blad i kirkehistorien møter vi store kvinneskikkelser. Det er derfor ingen grunn for den katolske kvinne til å føle seg utestengt fra aktiv deltagelse i kirkens liv fordi om hun ikke kan bli prest. Og for en katolikk har det — for å si det paradoksalt — ingen betydning hvorvidt presten er mann eller kvinne. Det som alene har betydning er at det er Kristus vi møter i presten. Dette møte med Kristus i presteembetet har kirken av mange og vektige grunner beholdt mannen. Og der er intet som tyder på at den på dette punkt kommer til å forandre standpunkt.

Innenfor mange protestantiske kirker står imidlertid dette spørsmål på dagsordenen. Striden om kvinnelige prester er således heftig innenfor den svenske kirke. Her i Norge diskuteres spørsmålet inntil videre rolig og saklig. Arne Fjelbergs bok «Kvinnelige prester?» er et slikt rolig og sindig innlegg i denne debatt. Selv om denne sak ikke direkte angår oss, så er det ikke uten interesse å bli orientert om hvordan den stiller seg for de lutherske kristne i vårt land. Og her er Arne Fjelberg en allsidig og vel informert veileder.

Bokens særlige interesse for katolske lesere består i det innblikk den gir i det protestantiske skriftprinsipp og dets praktiske konsekvenser. Kapitler som *Hva sier Bibelen?*, *Bibelen forplikter, men hvordan?*, *Tradisjonen*, er verdifull og instruktiv lesning for den som ønsker å forstå protestantiske kristne og deres vanskeligheter.

I og gjennom presteembetet er det Kristus selv som vedblir å utføre sine prestelige funksjoner i sin kirke. Presten er bare et redskap som handler «in persona Christi», i Kristi navn og på Kristi vegne. Til denne gjerning valgte han blant en stor disippelskare 12 menn. Dette har hans kirke siden holdt seg til. Her i Norge har vi aldri kjent noen annen ordning. Det er den lutherske kirke som nå tar skritt til å bryte med denne 900-årige tradisjon.

Et slikt brudd kan bare skje på betingelse av at det ikke strider mot Den hellige skrift. Fjelbergs bok går ut på å vise at så ikke er tilfelle. Samtidig lar han lojalt dem komme til orde som er av en motsatt oppfatning. For protestantiske kristne eksisterer der således ingen enighet om hva som er rett bibelsk lære på dette punkt. Meget vektige argumenter føres i marken for at innførelsen av kvinnelige prester strider mot Skriften. Verdenskjente teologer som Anton Fridrichsen og Hugo Odeberg sier like frem at et slikt skritt er «oförenligt med nytestamentlig åskådning och skulle innebära ett avsteg från troheten mot den heliga skrift». Blant uttalelsene fra de norske biskoper — der syv av ni biskoper ikke ønsker kvinnelige prester — merker man seg særlig biskop Skards kategoriske hevdelse av at «Guds ord kjenner intet kvinnelig presteembete; å bryte dette prinsipp ville være å lage et nytt embete uten bibelsk basis, — i siste omgang en korrektur av Kristus selv».

Mot et slikt bibelsyn innvender tilhengerne av kvinnelige prester at Paulus' ord om at kvinnene ikke skal tale i menighets-samlingene er tidsbestemte og forplikter ikke de kristne idag. Diskusjonen dreier seg særlig om hvordan ordet «tale» — det greske *lalein* — skal forstås i denne sammenheng (1. Kor. 14, 34). Hvem skal avgjøre et slikt fortolkningsspørsmål? For den ikke-greskkyndige bibelleser er det vanskelig å gjøre seg opp noen mening. Det må bli en sak for de lærde. Det er blitt sagt at den lutherske kirke er en «professor-kirke» fordi det er de teologiske professorers oppgave å fortolke Skriften. Men i dette spørsmål strides professorene. Den norske kirke har to professor-kollegier med hver sin oppfatning. Universitetets teologiske fakultet erklærer at dets medlemmer ikke deler det syn at Bibelens og bekjennelsens ord er en prinsipiell hindring for kvinners ansettelse i prestestilling. Menighetsfakultetet derimot anser det som «stridende mot Den hellige skrift at kvinner innehar presteembetet».

Når oppfatningene står så steilt mot hverandre, hvilken vei peker så Fjelberg på for å få saken løst? Han finner at det gis saklige, gode og kristelige argumenter på begge sider. I en slik situasjon må der foretas et valg, og et slikt valg avhenger av «en personlig standpunkt-tagen». Skal saken så avgjøres ved en avstemning mellom dem hvis «personlige standpunkt» er at det strider mot Guds ord og dem som mener det ikke gjør det? Dette synes jo å være den logiske konsekvens av et skriftprinsipp der den enkeltes personlige oppfatning avgjør hva som er Bibelens lære.

I virkeligheten er spørsmålet om den norske kirke skal ha kvinnelige prester eller ikke allerede avgjort av en politisk instans, nemlig en flertallsbestemmelse i det Norske Storting den 14. juni 1956. Stortinget er lovgiver for den norske kirke, og har avgjort saken ved å fjerne alle lovhindringer for kvinners adgang til presteembetet. Og det blir igjen en politisk instans, regjeringen, som avgjør om en kvinnelig søker til et presteembete skal ansettes eller ikke. Tilbake står så at en biskop vier henne til prest. To biskoper skal — så vidt vites — være villige til det. Fjelbergs bok synes å være skrevet for å forberede veien til at dette en dag kommer til å skje.

Vi har her et nytt eksempel på at den norske kirke ikke er herre i sitt eget hus. Stadig gjentar det seg at når staten går foran i et kirkelig spørsmål, følger kirken etter.

Når skal den norske kirke virkelig bli kirke? Er den i det hele tatt i stand til å bli det?

Det er disse alvorlige spørsmål som lesningen av Arne Fjelbergs bok reiser.

Finn D. Thorn.

«DEN STILLE UKES LITURGI»

utgitt av Oslo Katolske Bispedømme — 144 sider. Solid og smakfullt heftet: Kr. 6.00.

Boken er åjour med de nyeste liturgiske reformer og omfatter alle gudstjenestlige handlinger fra Palmesøndag til Påskeaften med fullstendige tekster på norsk og latin, samt med forklaringer av ceremonienes gang.

Uunnværlig for den som vil fordype seg i og følge med i Påskeliturgiens gripende innhold og utfoldelse.

ST. OLAV'S FORLAG, Akersveien 5, Oslo.

Therese av Lisieux og hennes sjels historie

Intet synes å være vanskeligere innen den almene kirkehistorie og religionspsykologi enn å betrakte nøkternt og kritisk en kanonisert helgen. Godtfolk har lett for å bli støtt, når de hører saklige bemerkninger i denne materie. Deres «tro» rystes. Men det er nettopp det dominikanerpater Martin Drouzy nå har gjort i sin fremragende analyse av *Therese av Lisieux* i sin fyldige innføring til en helt ny utgave og oversettelse av hennes eget manuskript til «En sjæls historie» (Sankt Ansgars Forlag, København 1958, to bind, 262 + 92 sider, oversatt av Marguerite og Carlo Lerche Nielsen).

Allerede i 1920 har danskene overført Thereses indre historie til sitt morsmål; fem år senere ble hun helgenkåret. Den første oversettelse som var blitt foretatt her i Skandinavia, hadde en unøyaktig originaltekst å holde seg til. De gode søstrene i Lisieux tenkte nemlig som så at deres kjære «lille blomst» ville være best tjent med at de «forbedret» de opprinnelige notater den purunge, ukjente nonnen hadde etterlatt seg da hun døde av tuberkulose i 1897, bare 25 år gammel. Den nye forskning — såvel den tekstkritiske som den rent teologiske i løpet av den siste mannsalder — er gått tilbake «ad fontes», dvs. til den opprinnelige tekst. Bare en liten del av den var av den hl. Therese av Lisieux skrevet med tanken på at den etter hennes død skulle offentliggjøres. Karmel-søstrenes utgave har blandet sammen tre forskjellige manuskripter. Det var den kritiske forsknings oppgave å skille dem fra hverandre og stable på benene deres kronologiske rekkefølge. For på den vis åpnes hennes sjæls historie i hele sin naturlige stigning og vekst.

Disse tre manuskriptdelene som «En sjæls historie» består av, er delvis barndomserindringer skrevet til Thereses søster Pauline — hun var samtidig hennes priorinne i klosteret i Lisieux — delvis minnenes fortsettelse adressert til moder Marie de Gonzague, og et personlig brev til Thereses eldste søster Marie du Sacré-Coeur. Som tillegg kommer søstrenes beretninger om Thereses virke og død i den nåværende utgave gjengitt «i en let og fri oversættelse» som P. Drouzy uttrykker det i «Forord» (s. 8).

Sven Stolpe har skrevet om Therese av Lisieux i «Den glemte vej» (København 1955). Men pater Drouzys bilde av den kvinnelige helgen hadde fått større plass til disposisjon og kunne også ellers ta flere trekk i hennes personlighet opp til drøftelse. Det gjelder først og fremst det fascinerende kapitlet om «Syndernes Bord» (s. 56—72), der forfatteren maktet å fordype seg i selve tyngdepunktet i Thereses kjærlighetsbrennende tenkesett. «Aldri har nogen helgen på en så realistisk måte gjennomlevet menneskenes drama, når de er skilt fra Gud, apostelens drama, når han prøver at forsonne de ting, der er uforsonlige» (s. 66).

For den hl. Therese var det umulig — merk ordet: *umulig* — å nærme seg Kristus uten samtidig «at drage alle de sjæle med, som vi usynligt bærer i os, i vort hjerte». Therese tar med syndere. Hun vil forsonne Gud og menneskeslekten og «holder ud i trofasthed mod synderne for at behage Gud, og hun fortsætter sin vej mod Gud for at drage synderne med sig». Hele denne i ordets virkelige forstand sønderslitende indre spenning i hennes sjæls historie har det lykkes P. Martin Drouzy å skildre med en dempet — dess mer gripende! — sinnsbevegelse som gjør det forståelig hvorfor denne unge kvinne som aldri har forlatt sitt klostres område, var blitt vernehelgen for misjonærene.

Når man så leser selve teksten til «En sjæls historie», blir en slått av den egenartede *sjelelige sunnhet* som disse sidene forteller om. Vi har nå større kjennskap til et forkvaklet religiøst liv enn før. Vi vet hvorledes den nevrotiske personlighet — dersom den mener seg å være «religiøs» — uvilkårlig føler seg tiltrukket av å bruke Gud som hjørnestein i sin stadige psykiske sikringsmekanisme. Hos den hl. Therese av Lisieux — som har gjennomgått usigelige legemlige lidelser og sjelens «mørke natt» — møter vi den absolutte, sterke, uoppslitelige *tillit til Gud*, det være i glede, smerte, fortvilelse eller agoni. Nevrotikeren — i sær den kvinnelige nevrotikeren i religiøs forkledning — lager seg ustanselige «halvåpne dører» (begrepet er tatt fra den religiøse nevroses psykologi) der den kan flykte bort, hvis tilliten svikter, og bygge seg et annet rede hvor eget «jeg» igjen ligger i midtpunktet og på ny varmer seg i selvtrøstende illusjoner.

Hos den hl. Therese er den kristne hengivelse både realistisk og absolutt. Når man både taler og spør seg selv og andre i hvilket forhold det onde i verden forholder seg til Guds egen godhet og barmhjertighet, så kan man vel ved å fordype seg i «En sjæls historie» finne et opplevet og ved egen skjebne forseglede svar. — Der finnes sider i Thereses manuskripter som virker mer som dokument. Deres billedbruk er falmet, deres symbolikk er konvensjonell. En del av «En sjæls historie» tilhører det katolske franske borgerskaps historie mot slutten av det 19. århundre. Men det sentrale i den hl. Thereses verk løftes ved hennes ydmyke kraft opp til virkelig å omfatte den *menneskelige sjæls evige gestus* — dvs. bevegelse — på dens vei mot den frelsende Gud. Det er av underordnet betydning å trette om hun var eller ikke var mystiker i ordets sanne forstand. Sikkert er det at hun i de aller minste detaljer som hun forteller om i sine erindringer, hadde både evnen og den intuitive sikkerheten til å *tilegne* seg Kristi eget vesen. Hun var den overnaturlige kjærlighetens mest naturlige geni — med geniets sikkerhet og ufeilbare visshet om den indre realitet som ligger bak hennes søken.

Der finnes i dag en stor litteratur om den hl. Therese av Lisieux. Men det er enda mye som står igjen — især når det gjelder hennes sjællivs lovmessighet. Oppgavene er mange. Mon i det minste én av dem også blir løst her i Norden?
Peregrinus.

Pater L. Hol, 50 år prest

Fransiskanerpater Ladislaus Hol, f.t. Ruurloseweg D, 134, Vorden i Nederland, kan 21. mars feire sitt 50-års prestejubileum.

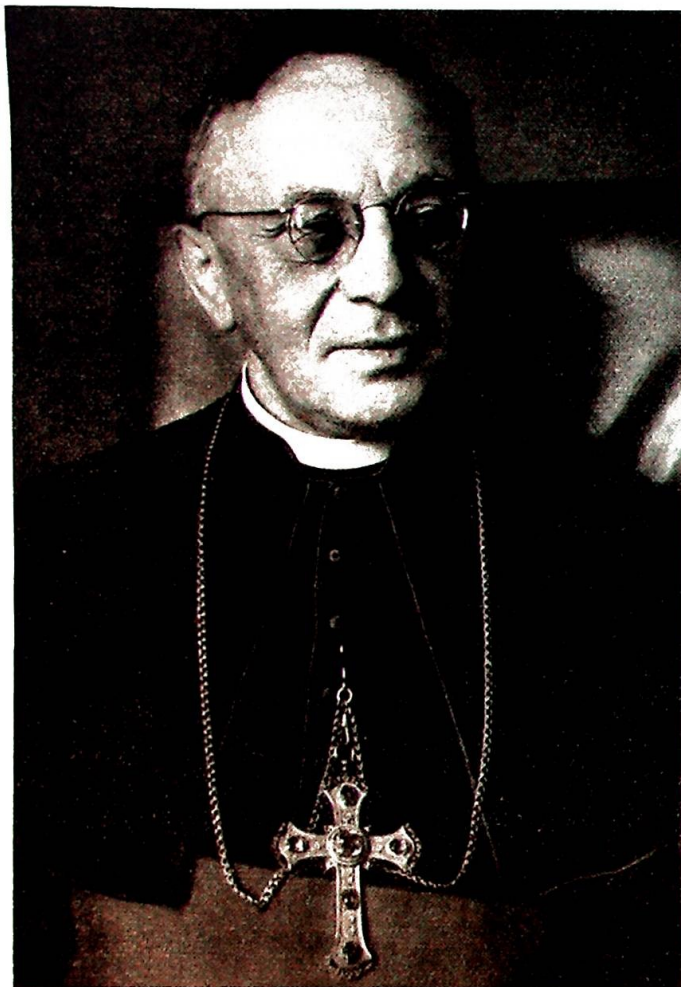
Som kjent forlot pastor Hol Norge høsten 1952 etter 28 års virke i landet. Han kom hit 1924, virket først en kort tid i Oslo, senere i Arendal til han 1934 ble rector for St. Frans Xaversøstrene i Bergen. Her var han også en aktet

sjelesorger og åndelig rådgiver for menigheten, og savnet etter ham var meget følbart da han etter fylte 70 år vendte tilbake til sitt kloster i Nederland.

Vi sender den avholde Norges-venn våre hjerteligste lykønskninger til hans høye jubileum 21. mars!

Hans Høyæververdighet biskop dr. Jac. Mangers 70 år

Den 18. mars fyller Hans Høyæververdighet biskop dr. Jac. Mangers 70 år. Biskopen har kategorisk nektet oss å bringe noen videre omtale i forbindelse med dagen, så vi må nøye oss disse linjer og la alt være sagt i det gamle ønske: *Ad multos, multusque annos!* — På selve dagen er biskopen bortreist.

UTLANDET

VATIKANET

Paven tar del i bønne- og fastegudstjenester.

Pave Johannes XXIII tar personlig del i bønne- og fastegudstjenestene i de romerske stasjonskirker. Søndag 22. mars var han således til stede i kirken Santa Maria in Dominica og søndag 1. mars i S. Lorenzo utenfor murene. Den 8. mars begir han seg til Det hellige

kors' kirke, 15. mars til St. Peterskirken, Palmesøndag til St. Paulskirken, Skjærtorsdag til Laterankirken, Langfredag på ny til Det hl. kors' kirke, Påskeaften og 1. Påskedag til St. Peterskirken.

Dessuten ventes paven å besøke dominikanernes høyskole i Roma, Angelicum, i anledning av den hl. Thomas av Aquinos festdag 7. mars. Senere vil han besøke valfartstedet Divin Amore på den romerske Campagna.

De første forberedelser til kirkemøtet.

I disse dager er de første forberedelser til det økumeniske konsilium påbegynt i Vatikanet. Man regner med at den kardinalkommisjon som skal lede de videre forberedelser, meget snart blir nedsatt. Kommisjonen skal tilknyttes to seksjoner, den ene skal befatte seg med teo-

Retrett på Lysebu

Det herlige «Lysebu» på Voksenkollen er den norske pendant til Schæffergaarden i Danmark — begge arnesteder for det kulturelle samskjem mellom de to folk.

Vi ser her «Lysebu» med sin hjemlige norske karakter, det praktfulle tunet midt oppe i skogen, med utsikt over Sørkedalen og den vidstrakte Nordmarka med åsene i blåne etter blåne helt inn mot fjellviddene. Et sted for meditasjon!

Fransiskanerne vil også i år prøve å imøtekomme mange katolikkers ønske om å få oppleve en lukket retrett.

Retretten avholdes på «Lysebu», Voksenkollen, og vil vare fra mandag 1. juni til fredag 5. juni for 35 deltagere.

Hensikten er å gi trosfeller en mulighet til åndelig fordypelse ved messe, fellesbønn, foredrag og samtaler, samtidig som oppholdet skal være en virkelig hvile. Deltagerne vil få eget værelse, god forpleining. Lysebus møterom og stuer reserveres helt for retrettens deltagere.

Katolske kvinner og menn over 21 år som er interessert, bes om å melde seg snarest, senest innen 25. mars. Påmeldingen er ikke absolutt bindende, men det er av betydning at vi ser om antallet interesserte er så stort at vi kan ta sjansen på å reservere «Lysebu».

Påmeldinger og henvendelser angående retretten rettes til *Franciskushjelpen*, Urtegaten 29, Oslo, tlf. 68 08 68 kl. 12—13.

Deltagerkontingenten er kr. 150.—, alt inkludert. — Stipendium for halv friplass kan søkes.

Alle som melder seg vil få skriftlig beskjed om program etc.

Fransiskanerne er ansvarlige for retretten, som også denne gang vil bli ledet av *pater W. Hertman*, Bergen. Franciskushjelpen er behjelpelig med det praktiske arrangement.

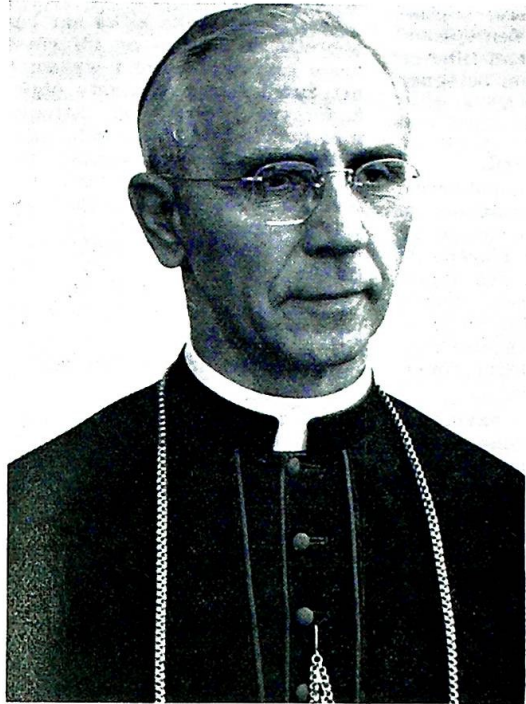
Arrangementskomitéen.

logiske, den andre med organisatoriske spørsmål. Det er ikke kjent enda hvem som skal ha forsete i kardinalkommisjonen.

Kirkemøtet og sprogvanskelighetene.

Monsignore Antonio Bacci, sekretær for «Brever til fyrstene» og Vatikanets fremste latiner, har skrevet en artikkel i *Osservatore Romano* om sprogspørsmålet i forbindelse med kirkemøtet. Han begynner med å si at det allerede er fremsatt forslag om å benytte det simultane oversettelsessystem, som nå brukes ved alle større politiske o. l. møter. Hver enkelt taler benytter da sitt eget sprog og blir samtidig hørt i hodetelefoner på det sprog lytteren ønsker. Mgr. Bacci er ikke begeistret for dette forslag. Han sier at latin må bli kirkemøtets sprog. Han medgir at dette vil

Biskop G. Cobben, Finnland, 25 år biskop

Den 19. mars kan Hans Høyærværdighet biskop G. Cobben, Helsinki, feire sitt 25-års jubileum som biskop i Finnland.

Biskop Cobben ble født i 1897 i Sittard i Nederland, ble prestevigslet i 1924 og kom året etter til Finnland. Det var som sogneprest i Åbo at han ble kalt til den bispegjerning som i disse følgende 25 år har brakt Kirken i Finnland til hva den er idag. For sin hjord har biskop Cobben vært en oppofrende overhyrde, og han har vært ett med sitt nye fedreland i dets gode og onde dager som en ekte Suomis sønn. Som et av de mange tegn på den alminnelige aktelse biskop Cobben nyter i dette Kirkens grenseland mot Øst, kan nevnes at han i 1947 fra marskalk Gustav Mannerheims hender mottok den sjeldne æresbevisning «Pro benignitate humana», særlig for sitt arbeide under siste verdenskrig til fordel for finske barn og nødstilte.

Våre ærbødigste lykkønskninger til Finnlands katolske overhyrde i anledning av jubileet!

skape vanskeligheter, da der er tre slags latin, klassisk, skolastisk og kuriallatin, og dertil varierer uttalen svært i de forskjellige land. Men skolastisk latin, som alle prester må lære i seminariene, burde bli brukt på kirkemøtet — til forskjell fra kurial-latinen som benyttes i geistlige og administrative dokumenter.

Imidlertid går Mgr. Bacci med på at hvis alle talere benytter latin, kunne det gjøres simultane oversettelser. Vanskelighetene med forskjellig uttale ville da ikke spille noen rolle, og alt som blir sagt blir lett tilgjengelig for alle tilstedeværende. Mgr. Bacci understreker at han bare gir uttrykk for sin personlige mening. Han slutter med å si at hvis ikke latin godtas som «arbeidssprog» på kirkemøtet, kan det se ut som om Kirken gir avkall på latinen som sitt offisielle sprog.

Det kan tilføyes at Palazzo Pio, hvor kirkemøtets sesjoner kanskje vil finne sted, er fullstendig utstyrt for den simultane oversettelsesservice.

Helikopter landet på St. Damasus-gårdsplassen.

For første gang i historien har en flyvemaskin landet på St. Damasus-gårdsplassen i Vatikanet. Pave Johannes XXIII så på landingsmanøveren, og flyveren forklarte ham den nye flytypes — Vertol 44 — tekniske detaljer og muligheter. Paven erklærte seg villig til å velsigne flyet og fremsa en personlig forfattet bønn.

Deretter ble det foreslått paven å benytte dette moderne fremkomstmiddel ved reiser til og fra sommerresidensen Castel Gandolfo. Pave Johannes svarte

hverken ja eller nei, men smilte så elskverdigg at en slik mulighet nok ikke er utelukket. (KNA)

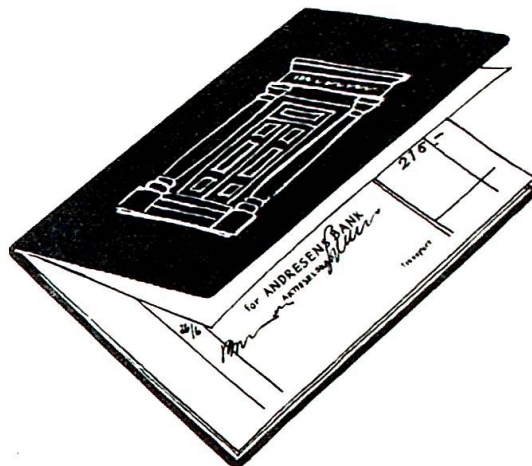
Pavens budskap i anledning av Lourdesåret.

Pave Johannes XXIII rettet en innbyggende oppfordring til menneskeheten om å vise beskjedenhet og botferdighet da han sendte ut sitt radiobudskap i anledning av Lourdesårets avslutning. Paven talte fra sitt arbeidsrom i Vatikanet.

Om ettermiddagen den 18. februar forlot Paven for 14. gang Vatikanet for å delta i avslutningshøytidelighetene i den franske nasjonalkirke i Roma.

(KNA)

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDREASSEN BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

FASTEPREKENER I ST. OLAVS KIRKE, OSLO

Kl. 19 hver søndag i Fasten ved pastor A. Haeck.

- 8. mars: «Kristi holdning overfor den troende.»
- 15. mars: «Å tilhøre Kristus vil si å dele hans skjebne.»
- 22. mars: «Kristi død: Porten til evigheten.»

FASTEPREKENER

over emnet «Vår helliggjøring» i St. Hallvard kirke, Oslo, hver søndag under høymessen ved sogneprest A. Castricum.

AFRIKA

22 sorte biskoper.

Mgr. Charles Msakila er neger og ble vigslat til biskop av pave Johannes XXIII i desember i fjor. Han er den 22. biskop i det sorte Afrika.

Mgr. Msakila er nå titulærbiskop i bispedømmet Karenua i Tanganyika som ble opprettet i 1953, hvor det er 130 000 kristne av 186 000 innbyggere.

DE FORENTE STATER

Bønnedag for katolikkene i China.

I alle katolske kirker i De forente stater ble det søndag 15. februar bedt for Den katolske kirke i China. De fire nord-amerikanske kardinaler hadde oppfordret i et hyrdebrev til denne bønnedag.

De kinesiske kommunisters forsøk på ved psykisk og fysisk tvang å skille katolikkene fra Den hellige stol, går uavbrutt videre. Etter meldinger fra Hongkong holdes det stadig politiske omskoleringskurser. I året 1958 ble samtlige katolske prester, 300 ordenssøstre og over 4000 katolske legfolk i Shanghai tvunget til å følge slike kurser. Tre prester, som hadde vegret seg mot å slutte seg til den såkalte patriotiske forening, ble utsatt for tortur.

Et flertall katolikker i Kongressen.

For første gang i De forente staters historie er nå katolikkene den sterkeste gruppe (gruppe, ikke parti) i kongressen. I alt bekjenner 103 kongressmedlemmer seg til den katolske tro. 91 av dem sitter i Representantenes hus og 12 i Senatet. 88 av de katolske kongressmedlemmer tilhører det demokratiske parti, 15 det republikanske.

Metodistene er den nest største gruppe med 99 medlemmer. De øvrige kongressmedlemmer er presbyterianere, baptister, jøder og medlemmer av den episkopale kirke. Ett kongressmedlem tilhører en indisk sekt, mens bare fem betegner seg som konfesjonsløse. (KNA)

Forening bekjemper selvmord.

I likhet med «Anonyme alkoholikere», er det i Boston i februar i år dannet en «hemmelig forening til bekjempelse av selvmord». Dens formål er å fraråde de som vil ta sitt liv å begå den fatale handling. Til enhver tid hele døgnet rundt kan fortvilte mennesker ringe et telefonnummer som gir forbindelse med et medlem av foreningen. Denne forsøker å berolige vedkommende.

«The Rescue Inc.» — det er navnet på foreningen — står under ledelse av dr. Salomon, som er direktør for den psykiatriske hjelpetjeneste ved sykehusene i Boston. Beskytter er kardinal Cushing, erkebiskop i Boston, som har uttalt håpet om at virksomheten snart kan utvides til hele landet. De nødvendige midler skaffes til veie gjennom en offentlig subscripsjon. Kardinalen har selv gitt en gave på 5000 dollars. (Vel 35 000 kroner).

Idéen til denne organisasjon skyldes en ung prest i Boston, K. B. Murphy, som personlig har reddet mange slike ulykkelige. Hans arbeide for dem fikk ham til å undersøke de statistiske oppgaver over selvmord i De forente stater, og han konstaterte at hver dag dør 60—70 mennesker på denne måte. Dr. Salomon, på sin side, har erklært at de personer som trenger psykiatrisk behandling nå må settes på ventelister, da det er så mange av dem.

ENGLAND

Kirkelig pressetjeneste.

Den anglikanske kirke har besluttet å opprette en presse- og informasjonstjeneste som skal være i virksomhet døgnet rundt. Dens viktigste oppgave blir å forsyne pressen og kringkastingen med nyhetsstoff på det religiøse område. Hittil har den anglikanske kirke bare gitt meddelelser om sin virksomhet gjennom en prest som har vært knyttet til erkebiskopens kabinett, og som oftest bare svarte på spørsmål fra journalistene.

FRANKRIKE

Arkitektpremie til den nye basilika i Lourdes.

Den såkalte studiesirkel for arkitektur i Frankrike har tildelt den underjordiske basilika i Lourdes sin årlige arkitekturpremie, som er meget betydelig. Basilikaen blir betegnet som «et verk som både ved sin ånd og sin form gir et fullkomment uttrykk for det program det er skapt for, samtidig som samtidens tekniske hjelpemidler er utnyttet med stor skjønnsomhet.»

Avslutningshøytidelighetene i Lourdes.

Jubileumsåret for åpenbaringene i Lourdes ble avsluttet med en høytidelig pontifikal gudstjeneste i den underjordiske Pius X-basilika og et radiobudskap fra pave Johannes XXIII. I basilikaen, hvor den apostoliske nuntius i Frankrike, erkebiskop Marella, feiret messen i stedet for kardinal Feltin som var blitt syk, deltok en rekke biskoper, representanter for den franske regjering

FREDRIKSTAD		
HELENE ANDRESEN KJØTT- OG PØLSEVARER Glemmengt. 3, 4, 5. Tif. 2131	 MANUFAKTUR — EN GROS — EN DETALJ FREDRIKSTAD	
FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.	FREDRIKSTAD BRYGGERI FREDRIKSTAD	ALF SVENDSEN Alt i kolonial Tif. 2167 Farmannsgt. 1-3
HALDEN		
Gunnar Setterquist Elektrisk forretning. Aut. installatør og radioforhandler Tif. 1981 og 1733 — Storgt. 1	E. Sem A/s Bøker — Papir — Trykksaker	A/S HALDEN BRYGGERI
	HALDEN MØBELFORRETNING Alt i møbler Tif. 2534	SIGURD GRØNNERN Manufaktur og utstyr Tif. 2746

og en stor folkemengde i gudstjenesten. Samtidig med pontifikalmessen i Lourdes, selebrerte hjelpebiskopen av Tarbes og Lourdes, mgr. Maury, en pontifikalmesse i klosteret i Nevers, hvor den hellige Bernadette hviler. Og den siste pontifikalmesse i jubileumsåret ble feiret av biskopen av Tarbes og Lourdes, mgr. Théas, i Rosenkransbasilikaen i Lourdes om kvelden den 18. februar.

VEST-TYSKLAND

Korstog mot sult og spedalskhet.

Et felles hyrdebrev fra de katolske biskoper i Vest-Tyskland ble opplest i alle de katolske kirker i landet den 1. februar. I brevet blir det bekjentgjort at kollekten pasjonssøndag skal gå til underernærte og spedalske i verden. På den årlige biskopkonferanse i Fulda i

september i fjor, bekjentgjorde biskopene at de ønsket en veritabel kampanje i hele landet med dette formål. De ber ikke de tyske katolikker om å gi en «almisse», men om virkelig å forsake, for det gjelder ikke bare en enkel villig gest, men en samvittighetsplikt som følge av de overveldende behov og for Kristi kjærlighets skyld.

Regensburger Kirchenmusikschule opphøyet til pavelig høyskole.

Den allerede høyt anerkjente kirke-musikkskole i Regensburg er opphøyet til pavelig høyskole, og kan heretter tildele kirkelige akademiske grader. Dette er en gledelig nyhet også for oss her i Norge, da den 22-årige nordmann Øistein Vogt fra Oslo, for tiden studerer

ved høyskolen. I bladet Regensburger Bistumsblatt blir Vogt betegnet som en utmerket musiker, som allerede i 1956 oppholdt seg 6 uker i Regensburg for å studere den liturgiske tjeneste ved Domen, og nå har påbegynt et to-årig kirkemusikkstudium ved høyskolen.

Husk

INNSAMLINGEN TIL

ST. HALLVARD KLOSTER

i Sylling — legfolkets eget samlingssted i katolsk atmosfære. Bidrag over postgirokonto nr. 198 91, St. Hallvard Kloster, Sylling.

BERGEN

Gode kjøtt og pølsevarer

fra

J. Aug. Bye & Opdahl & Søn

K. & J. SOLHEIM
Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk
Solheimsgt. 11
Tlf. 99 016 Bergen

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, Radio-
og Utstyrsforretning
TORNØEGÅRDEN - BERGEN

L. W. TORNØE A/S
Papirhandel
Bergen

Se vårt
utvalg i
rammer

Gaa Når det gjelder
STRØMPER

Johan H.
BENTZON A/S
En gros - Telefon 10106

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S
Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

T. Beyer
BOK-OG PAPIRHANDEL AKSJESELSKAP

Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen

All slags
skadeforsikring

SVERRE W. MONSEN

Manufakturvarer - Sengeutstyr

1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

BERGEN

Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482

Eches Færvehandel

NYGÅRDSGT. 4

Sølv for
alle
anledninger

Theodor Olsens Eff.
JUVELER SMÅSTRANDGT. 4
BERGEN

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramsadresse: «Kjøll»

KONTINGENTEN KR. 18.—
bes innbetalt ved begynnelsen av året!

OSLO

Wittusen & Jensen a.s

Trykkeri — Kontorrekvisita — Systemer

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

NOBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

ERLING MOE

God fisk

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

All slags Assurance tegnes

DET NORSKE FORSIKRINGSAKTIESELSKAB

HEIMDAL

Melitta

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

**BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE**

A/s E. Sunde & Co. Ltd.

Oslo

Alt i rørbransjen

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE

og

HERMETIKK

en gros

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

Johan Olsen & Sønner

Murmester-, Ingeniør- & Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**